

**ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ГОЛОВНИХ ПОДІЙ
У СФЕРІ ОСВІТИ, НАУКИ Й КУЛЬТУРИ, ОПРИЛЮДНЕНИХ
ЗАСОБАМИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ**

у травні 2018 р.

Укладач:

***Годецька Т. І.**
науковий співробітник відділу наукової
реферативної та аналітичної
інформації у сфері освіти ДНПБ
України ім. В. О. Сухомлинського*

У травні 2018 р. національними засобами масової інформації оприлюднено актуальну й важливу інформацію у сфері освіти, науки й культури.

ЗМІНИ У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 21 від
29 травня 2018 р., с. 7;

- офіційного веб-сайту МОН України
<https://mon.gov.ua/ua/news/suchasna-profesijna-osvita-yaka-stane-investiciyeyu-v-osobistist-u-mon-predstavili-viziyu-reformi-ptu>,

Колегія МОН 22 травня 2018 року схвалила проект концептуальних засад “Сучасна професійна освіта”. Основними цілями реформування професійно-технічної освіти в Україні є:

- випускники, що відповідають запитам ринку праці,
- модернізоване освітнє середовище,
- багатоканальне фінансування,
- управління на місцях.

Заступник Міністра освіти і науки України Павло Хобзей зазначив: «Якісна професійна освіта можлива за умови, коли є сучасне обладнання, інноваційний педагог та кваліфікований майстер. Тривалий час інвестиції у профтехосвіту були обмеженими, що й призвело до зниження престижу цього напрямку серед українців. Однак вже сьогодні ми маємо ствердити думку, що здобуття професійно-технічної освіти – не форма соціального захисту, а реальна економічна інвестиція в особистість».

В Європі 40% випускників закладів середньої освіти отримують професійну освіту, а в Чехії, Хорватії, Австрії та Фінляндії цей відсоток сягає 70% та більше. В Україні зараз лише близько 14% випускників шкіл здобувають професійну освіту, а решта орієнтується на отримання вищої.

Для створення нового іміджу профосвіти, а також підвищення кваліфікації робітників у кожному регіоні планують відкрити Багатофункціональні центри професійної досконалості. Зокрема, на їх базі навчатимуть високотехнологічним професіям, надаватимуть фахову передвищу освіту. Майбутні центри мають стати платформою для співпраці закладів ПТО, місцевих органів влади та роботодавців.

Цей проект стане основою концепції професійно-технічної освіти. Концепція передбачає багатоканальне фінансування закладів профосвіти – з державного та місцевого бюджетів, коштом фізичних та юридичних осіб. Окремо прописана можливість використання грантів чи благодійної допомоги.

Зі слів заступника МОН України, професійна освіта має фінансуватися з обласного бюджету, оскільки на місцях краще розуміють і знають, яких кадрів не вистачає регіону, а для професій загальнодержавного значення пропонується підтримка з держбюджету. Також можна розглядати ресурси інших міністерств та відомств, які є замовниками певних професійних послуг.

Підвищити якість освіти планується завдяки модернізації освітнього середовища, залучення до навчання працівників з виробництва та сфери послуг, стимулювання професійного розвитку педагогів закладу. Також створюватимуть необхідні навчальні умови для людей з особливими освітніми потребами.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ КОНКУРСУ НА ВАКАНТНІ НАУКОВІ ПОСАДИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 21 від 29 травня
2018 р., с. 7;

- офіційного веб-сайту МОН України:
<https://mon.gov.ua/ua/news/virisheno-yak-obiratimut-naukovciv-v-derzhustanovi-postanova-kabminu>

- Єдиного веб-порталу органів
виконавчої влади України:

<https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-primi>

Під час засідання Кабміну 23 травня 2018 року було прийнято постанову, в якій уряд визначив як проходитиме конкурс на вакантні наукові посади державних наукових установ. Порядок проведення конкурсу, єдиний для всіх наукових посад державних наукових установ і наукових підрозділів юридичної особи державної форми власності.

У документі йдеться, що конкурс проводиться тоді, коли:

- наукового працівника звільнено,
- до штатного розпису введено нову наукову посаду,
- припинено трудовий договір (контракт).

Рішення про проведення конкурсу приймає керівник установи. Воно обов'язково має бути оприлюднено та містити визначену інформацію, зокрема: вимоги до посади, терміни та адреси прийняття документів тощо.

У постанові також міститься перелік документів, які має подавати кандидат, а саме: письмову заяву, автобіографію, перелік наукових праць, опублікованих у вітчизняних та(або) іноземних рецензованих фахових виданнях тощо.

Список учасників конкурсу та інформація про переможців теж має обов'язково оприлюднюватися на сайті установи.

Для проведення конкурсу утворюється комісія у складі не менше як 7 осіб. З кожним з учасників проводиться співбесіда. За її результатами, а також на підставі поданої кандидатом інформації члени комісії оцінюють кандидата та приймають рішення шляхом таємного голосування. Рішення комісії має оформлюватися протоколом.

З переможцем конкурсу на підставі його заяви укладається контракт або трудовий договір.

МОДЕЛЬ ОЦІНЮВАННЯ В ПЕРШИХ КЛАСАХ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 21 від 29
травня 2018 р., с. 2;

- офіційного веб-сайту МОН України:
<https://mon.gov.ua/ua/news/u-mon-pidgotuvali-novu-model-ocinyuvannya-dlya-pershih-klasiv>,

- офіційного веб-сайту «Нова
українська школа»:

<http://nus.org.ua/articles/yak-po-novomu-otsinyuvatymut-uchniv-pershih-klasiv/>

Міністерство освіти і науки запропонувало нову модель оцінювання для перших класів. Ця описова модель ґрунтується на формульованому оцінюванні, що дозволяє оцінювати учнів в умовах компетентнісного навчання: оцінити насамперед процес навчання, а не результат (тобто кількість помилок), а також поступ кожного учня. Зокрема, за запропонованим зразком Свідоцтва досягнень вчителі оцінюватимуть, як активно дитина працювала на уроці, чи була допитливою, чи добре співпрацювала з іншими тощо.

Документ уже надіслали для апробування в школи, які пілотують новий Стандарт початкової освіти. За результатами оцінювання в цих класах і зворотного зв'язку від учителів, Міністерство внесе корективи і надасть нову форму оцінювання всім першим класам для 2018/2019 навчального року.

Міністр освіти і науки Лілія Гриневич зазначила: «Ми наближаємось до того, як має виглядати оцінювання у початковій школі. Завдання такого оцінювання – розкрити потенціал кожної дитини, підтримати її і надихнути навчатися далі. Ми також виставили зразок свідоцтва на сайті МОН, щоб отримати зворотний зв'язок, доопрацювати документ, розширити методичні рекомендації і дати всім українським школам до 1 вересня, щоб оцінювання в Новій українській школі справді відбувалося по-новому. Якщо ж якась школа, яка не пілотує стандарт, хоче скористатися такою формою зворотного зв'язку вже зараз – вони можуть це зробити, взявши зразок свідоцтва і методичні рекомендації з сайту МОН».

Міністр додала, що в Новій українській школі хочуть відмовитися від слова «табелі».

«Бо значення слова табелі – це відомість або список. А школа має надавати учневі і батькам розгорнуту характеристику про досягнення дитини,

так як наведено в зразку свідоцтва для 1-го класу», – наголосила Лілія Гриневич.

Для розроблення такого зразка оцінювання створено робочу групу, в яку ввійшли вчителі пілотних шкіл та інші вчителі-практики, розробники нового Стандарту початкової освіти і представники Академії педагогічних наук.

Також МОН підготувало методичні рекомендації щодо оцінювання. Обласним і київському департаментом освіти, інститутам післядипломної педагогічної освіти потрібно надати рекомендації до зразка оцінювання і методичних рекомендацій до 30 червня на a_lototska@mon.gov.ua.

За результатами їхнього відгуку, міністерство внесе зміни і поширить зразок нового оцінювання серед усіх перших класів. Тож, це оцінювання запрацює вже з 2018/2019 навчального року.

Передбачається, що за результатами формувального оцінювання вчитель може підкорегувати навчальний процес, свою роботу, а також вибудувати індивідуальну освітню траєкторію учня.

«Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний поступ учнів; формувати в дитини впевненість у собі, наголошуючи на її сильних сторонах, а не на помилках, діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; підтримувати бажання навчатися та прагнути максимально можливих результатів; запобігати побоюванням помилитися», – зазначено в методичних рекомендаціях.

Тому важливо не порівнювати дітей між собою, а порівнювати те, як дитина працювала раніше, і як – протягом періоду, що оцінюється. (Тобто наскільки дитина виросла над собою ж.)

В основі формувального – позитивне оцінювання. У МОН зазначають, що маленькі діти сприймають оцінку за завдання як оцінювання себе особисто. Тому негативна оцінка в їхньому розумінні – це негативне ставлення до себе з боку вчителя. Методичні рекомендації пропонують, як уникнути цього:

1. Доброзичливо ставтесь до учня як до особистості.
2. Позитивно ставтесь до зусиль учня, які він спрямовує, щоб розв'язати задачі (навіть якщо вони не дали позитивного результату).

Така система дозволяє підтримати слабших учнів. Виконуючи легші завдання, вони не відчуватимуть себе невдахами, адже їхні зусилля оцінюватимуть так само, як і зусилля інших.

ПОРЯДОК ЗАРАХУВАННЯ УЧНІВ ДО ШКОЛИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України» № 18-19 від 14 травня 2018 р., с. 5,
- офіційного видання МОН України «Освіта України» № 21 від 29 травня 2018 р., с. 4;

- офіційного веб-сайту МОН України:
<https://mon.gov.ua/ua/news/pro-zarahuvannya-do-specializovanih-shkil-klasiv-z-pogliblenim-vivchenniam-okremih-predmetiv-gimnazij-gimnazij-internativ-liceyiv-liceyiv-internativ-kolegiumiv-kolegium-internativ-roz'yasnennya-mon>

Зарахування учнів до 1-х, 5-х та 10-х класів до спеціалізованих шкіл (класів) з поглибленим вивченням окремих предметів, гімназій (гімназій-інтернатів), ліцеїв (ліцеїв-інтернатів), колегіумів (колегіум-інтернатів) державної та комунальної форми власності відбувається відповідно до листа-роз'яснення, підготовленого Міністерством освіти і науки України.

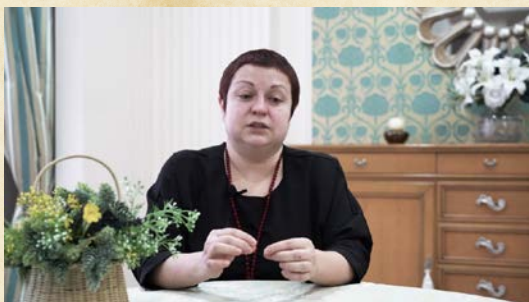
Зарахування дітей до 1-х класів зазначених вище закладів I-III ступенів здійснюється без проведення конкурсу та згідно з процедурами, визначеними Порядком зарахування. Зарахування до 5-х класів таких закладів відбувається на загальних засадах шляхом переведення учнів з 4-го класу. У разі появи вільних місць зарахування на них відбувається таким чином: до початку навчального року зараховуються діти, які проживають на території обслуговування, а під час навчального року – у порядку надходження заяв.

Якщо ці заклади освіти II або II-III ступенів (тобто не мають у своєму складі початкової школи), зарахування до 5-х класів відбувається за результатами конкурсного відбору за умови, що кількість поданих заяв станом на 31 травня перевищує загальну кількість наявних місць в класі (класах).

Зарахування до 10-х класів відбувається за результатами конкурсного відбору за умови, що кількість поданих заяв станом на 31 травня перевищує загальну кількість місць у десятому (десятих класах) закладу освіти.

НЕДИСКРИМІНАЦІЙНИЙ ПІДХІД В НАВЧАННІ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України» № 21 від 29 травня 2018 р., с. 4;

- офіційного сайту ГО «STUDENA»:
<https://studena.org/onlajn-kurs-dlya-vchyteliv-pochatkovyh-klasiv-nedyskryminatsijnyj-pidhid-v-navchanni/>,

- офіційного веб-сайту МОН України:
<https://mon.gov.ua/ua/news/protidiya-shkilnomu-bulingu-ta-genderna-rivnist-ukrayincyam-proponuyut-projti-bezkoshtovnij-onlajn-kurs>

- офіційного веб-сайту EdEra:
<https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEra-Studena+Inc+1/about>

Безкоштовний онлайн-курс для вчителів початкової школи «Недискримінаційний підхід у навчанні» розроблений ГО «Студена» у співпраці з платформою EdEra та за підтримки Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та впроваджується Pact в Україні. Проект спрямовано на підвищення обізнаності осіб, задіяних в системі загальної середньої освіти, щодо засад гендерної чутливості і недискримінаційного підходу до навчального процесу.

Слухачі онлайн-курсу дізнаються як протидіяти цькуванню у школі, створити комфортне освітнє середовище та навчити дітей толерантності. Проект створений в межах Нової української школи і спрямований на протидію дискримінації в освітньому середовищі.

Курс зацікавить учителів, керівників навчальних закладів, управлінців, батьків, а також тих, хто хоче більше дізнатися про недискримінаційне викладання. Він поділений на 9 модулів. Досвідчені лектори ознайомлять учасників з такими базовими поняттями як толерантність, права людини, недискримінація та взаємоповага. Крім того, вони порадять матеріали, які згодом можна застосувати у практичній площині. Навчальні відео та завдання будуть доступними для зареєстрованих учасників у будь-який час.

Розробники очікують, що учасники нададуть зворотний зв'язок. Для цього їм варто перед записом на курс заповнити онлайн-анкету. Проходити онлайн-курс не обов'язково, однак він знадобиться педагогам, які хочуть створити у класі комфортну для учнів атмосферу.

Отримані внаслідок прослуховування курсу компетенції: Внаслідок проходження курсу вчителі отримають розуміння того, що таке базові чи природні права людини, в чому полягає суть недискримінаційного підходу та толерантності при викладанні, чим відрізняється поняття «гендер» від поняття «стать» та чому розрізнення цих понять важливе, які обмеження на особистість накладають гендерні стереотипи та які здібності і вміння учнів та учениць залишаються непоміченими внаслідок виховання та навчання в рамках жорстко гендерованого підходу.

Навички, які отримають вчителі – вміння розрізнити свої гендерні стереотипи, обходити їх та спілкуватися з учнями та ученицями напряму, не використовуючи гендерні фільтри, бачити свої очікування від учнів та учениць залежно від їх статі і те, як це впливає на комунікацію з учнями; вміння накладати знання про гендерні ролі на підхід до подачі інформації та формувати навчальний процес згідно гендерно чутливого підходу, будувати комунікацію з учнями та ученицями так, щоб всі суб'єкти такої комунікації зазнавали меншого впливу гендерних очікувань на себе.

WI-FI В КОЖНІЙ ОПОРНІЙ ШКОЛІ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 21 від 29 травня
2018 р., с. 3;

- офіційного веб-сайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/liliya-grinevich-vprovadzheniya-shirokosmugovogo-internetu-j-distancijni-kursi-takozh-robotu-nad-pidgotovkoju-vчителiv-silni-storoni-odeskoyi-oblasti>

Міністр освіти і науки України Лілія Гриневич під час протокольної зустрічі з головою Одеської ОДА Максимом Степановим 21 травня 2018 р. наголосила на здобутках Одеської області порівняно з іншими областями, а саме: впровадженні широкосмугового інтернету та Wi-Fi в кожній опорній школі, дистанційних курсах та експерименті з підготовки вчителів початкової школи.

Очільник Одеської ОДА зауважив: «Насправді наші проекти з інтернетизації шкіл часто проходять з боєм. Зараз нам відзвітували про 100% доступ до інтернету в школах області, а також про встановлення Wi-Fi в усіх опорних школах області. Однак часто бувають такі ситуації, як, наприклад, я нещодавно був в одній з опорних шкіл. Я запитав чи є Wi-Fi. Мені відповіли, що є, тільки він запаролений і працює тільки для вчителів. Це повна профанація самої ідеї поширення інтернету в школах. Зараз працюємо над цим і виправляємо».

Лілія Гриневич також відзначила Проект «Нове покоління вчителів початкової школи», що триває на базі Одеського, Балтського, Білгород-Дністровського педучилищ. 250 випускників цих закладів проходять спеціальну підготовку та 1 вересня 2018 року навчатимуть перші класи.

«Зараз педагогічна освіта – значний виклик. Ми закінчуємо роботу над концепцією педосвіти. Для нас цінними є і такі точкові проекти, які дають можливість провести пілотування та зрозуміти, які саме сучасні підходи до підготовки вчителів дійсно працюють», – пояснила Лілія Гриневич.

Окреме питання є створення нових місць у дошкільних закладах, адже Одеська область має одну з найбільших черг на влаштування дітей у дитсадки. За словами Міністра існування такої черги викликане об'єктивними причинами: область прийняла до себе чи не найбільше переселенців з дітьми, але її потрібно долати.

Голова Одеської ОДА повідомив, що на 2018 рік заплановано відкриття 2,3 тис. місць у дошкільних закладах. Це близько 11 нових садків, 12 нових дошкільних підрозділів та 26 новостворених груп у садках, що вже працюють.

НОВИЙ ФОРМАТ БАТЬКІВСЬКИХ ЗБОРІВ: ОСВІТНІ НОВАЦІЇ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України» № 21 від 29 травня 2018 р., с. 14;

- офіційного веб-сайту Департаменту освіти і науки, молоді та спорту Києва КМДА:

<http://don.kievcity.gov.ua/news/7640.html>

На засіданні колегії Департаменту освіти і науки, молоді та спорту КМДА, де зібралися керівники районних управлінь освіти, науково-методичних центрів, закладів загальної середньої освіти і представники батьківської громади однією з головних тем було обговорення зміни формату

співпраці з батьками. За словами голови департаменту освіти і науки Олени Фіданян Центр науково-освітніх інновацій та моніторингу (КНП «Освітня агенція міста Києва») провів опитування серед батьків, класних керівників і очільників навчальних закладів і дослідив ставлення названих груп до

нинішнього формату батьківських зборів. Згідно з результатами дослідження, батьківські збори у традиційному форматі вважають ефективними 46% класних керівників, 21% батьків і всього 15% керівників закладів. Кожен другий із батьків вважає, що батьківські збори сьогодні є марнуванням часу, і туди взагалі не варто ходити. Особливе незадоволення викликає тривале сидіння за партами. Дорослі не хочуть вислуховувати довжелезні звіти і констатацію чиєїсь неуспішності. Натомість вони хотіли б почути про навчальні потреби (не проблеми!) своєї дитини – тобто воліли б орієнтуватися на конструктив.

Департамент пропонує:

Загальна зустріч доречна для новосформованих класів – перших і десятих. Називатиметься цей захід «Настановчою шкільною конференцією» і проводитиметься у серпні-вересні. Як це виглядатиме розповіла Олена Фіданян: батьки новоприбулих дітей збираються в актовій залі, де відбуваються знайомство і презентація «візитівки» закладу: директор школи і його заступники розповідають про його інфраструктуру, правила комунікації, плани на навчальний рік. Теми, на яких рекомендується зосередитися, – це передусім безпека, якісне харчування, психологічна підтримка і медична служба. Після теоретичної частини всі розходяться по локаціях – можна зайти у той же медичний кабінет (поцікавитись, як медсестра стежить за самопочуттям школярів упродовж дня), до кабінету психолога, зайти в їдальню і познайомитися з кухарями, від яких теж напряму залежатиме здоров'я дітей, відвідати спортивну залу (аби дізнатись, які у школі працюватимуть гуртки), зазирнути в бібліотеку. На поверхах перебуватимуть

адміністратори, котрі за бажанням батьків можуть записати їх на окремі індивідуальні бесіди.

Подальшу взаємодію з батьками (із жовтня по квітень) департамент пропонує перевести у формат «індивідуальні зустрічі», або спілкування вічна-віч. Це не відмінняє і такі сучасні довільні форми комунікації, як, наприклад, освітній хакатон, екологічний вернісаж, різноманітні флешмоби та родинні фестивалі. Доречними є також тематичні зустрічі, на яких розглядатимуться актуальні та складні питання, наприклад, щодо Нової української школи, вікових криз дитини, відповідальності дорослих і дітей тощо. Словом, важливою є будь-яка комунікація, окрім застарілого і нецікавого формату.

За словами Олени Григорівни саме поняття «батьківські збори» не забороняється, бо заборони викликають певний спротив. Спілкування на платформі «Офіс 365» один із сучасних засобів комунікації. У приватних закладах, наголошує очільник департаменту, це робиться вже сьогодні, завдяки чому там вдається уникати пліток і образ. До речі, користування є безкоштовним, на відміну від багатьох електронних журналів і щоденників. «Вони створюють групу в Офісі 365, до неї долучені класний керівник і всі вчителі, які викладають у цьому класі, – розповідає Олена Фіданян. – І виходить так, що батьки, дистанційно спілкуючись між собою, не можуть говорити позаочі про учителя, чого б не хотіли, аби він чув. Туди ж долучається заступник директора, який веде цю сторінку. А директор бачить усіх. Це хороша система, яка привчає до толерантності й до вирішення професійних питань. У Офісі 365 постійно йде спілкування. Класний керівник раз на тиждень інформує про те, що відбулося або що буде на наступному тижні, звертає увагу батьків на те, в чому є потреба, оголошує день і час проведення індивідуальних зустрічей із родинами».

Напрацьовання департаменту спільно з освітньою агенцією та Інститутом післядипломної педагогічної освіти, буде направлено до районних управлінь освіти і районних методичних центрів разом з рішенням колегії. Завдання для районних науково-методичних центрів – надавати методичну допомогу вчителям і поширювати у районі найкращий досвід. А Київському університету імені Бориса Грінченка треба розробити навчальний модуль для класних керівників – «Нові форми комунікацій з батьками». Ми інформуємо усю громаду, що з 1 вересня формат батьківських зборів змінюється. У кожній школі відповідно до порядку, визначеного вами, має розпочатися спілкування з батьками вічна-віч, – зауважує Олена Фіданян. – Хочу процитувати слова великого педагога Василя Сухомлинського, які Він написав в 1968 році: «Пора і батькам, і вчителям глибоко усвідомити, що ні школа без сім'ї, ні сім'я без школи не можуть упоратися з найтоншими, найскладнішими завданнями становлення людини». О. Фіданян закликає Всіх його почути.

Директор Українського гуманітарного ліцею Київського національного університету імені Тараса Шевченка Галина Сазоненко розповіла про свій цікавий досвід: «У нашому навчальному закладі поняття батьківських зборів не існує вже 25 років – є батьківські наради. Тобто передусім ми радимося.

Батьки мають придумати свою ідею, висловити пропозицію. Їх індивідуальні зустрічі, котрі, наприклад, у кінці семестру можуть тривати до пізнього вечора, бо кожному треба почути про свою дитину, а не про інших. Приходять родинами, з меншими дітьми, з бабусями. Батьки можуть вільно відвідувати уроки. Не люблю слова «відкриті уроки» – у нас кожен урок відкритий. Є у нас Батьківська академія, що об'єднує кандидатів і докторів наук, батьки допомагають вести науковий пошук разом з нами – тому що не кожен учитель спроможний до науково-дослідницької роботи. Є батьківський КВК, який виступає разом із командами вчителів та учнів. Я не мислю собі віддалення їх від нашого навчального процесу. Звичайно, під кожного підлаштуватися неможливо, але коли батьки бачать, що ми відкриті, вони продукують лише позитив. Нас об'єднує спільна діяльність, а її варіантів кожен знайде скільки завгодно».

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ ІННОВАЦІЙ

За матеріалом:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 21 від 29 травня
2018 р., с. 10;

- офіційного веб-сайту МОН України:
<https://mon.gov.ua/ua/news/rozumnij-budinok-ekologichno-bezpechnij-odnorazovij-posud-ta-dopovnena-realnist-u-mon-obrali-najkrashi-startapi>,
<https://mon.gov.ua/ua/news/cogorich-vpershe-za-ostanni-roki-vidileno-koshti-na-cilovu-pidtrimku-innovacij-450-mln-griven-gendirektor-direktoratu-innovacij-darya-chajka>

У МОН України впродовж 15-16 травня відбувся Всеукраїнський фестиваль інновацій. Під час відкриття Всеукраїнського фестивалю інновацій генеральний директор директорату інновацій та трансферу технологій МОН Дар'я Чайка наголосила, що вперше за багато років виділено кошти на цільову підтримку інновацій, які підуть, зокрема, на розвиток стартапів, – 450 млн гривень. «Ці гроші підуть на Фонд підтримки стартапів, інновації в промисловості, підтримку інновацій через Державну інноваційну фінансово-кредитну установу. Зрозуміло, що ці кошти є не дуже великими порівняно з фінансуванням в США, країнах Європи, але це важливий початковий крок, який дозволить нам розвиватися далі», – зазначила очільниця. За словами Наталії Кострової, керівника відділу корпоративної соціальної відповідальності Київстар найважливіші центри розвитку проривних технологій це є школи та університети, адже тут сміливі інноватори, які не мислять шаблонами. Активна співпраця бізнесу з освітніми закладами та

молодими підприємцями – запорука розвитку інноваційних проектів в Україні.

Під час заходу проводився круглий стіл на тему: «Створення інноваційної інфраструктури та залучення венчурних інвестицій у інноваційну діяльність: проблеми та перспективи». На ньому представники вишів та наукових установ презентували свої доповіді щодо розвитку інноваційної сфери України. Також відбувся конкурс стартапів. Найкращі стартапи визначали в двох номінаціях: «Економічно спрямовані інновації» та «Соціально спрямовані інновації».

В номінації «Соціально спрямовані інновації» місця розподілилися таким чином:

I місце – Освітній портал «Класна оцінка» (Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»)

II місце – Навчальний апаратно-програмний комплекс «Розумний будинок 3Д», Розумний робот «Елеон» (Шосткинський інститут СумДУ)

III місце – Online Concilium, платформа для проведення онлайн консилиумів (Київський національний економічний університет)

Приз глядацьких симпатій – Друге життя замків Тернопілля (Тернопільський національний педагогічний університет ім. Володимира Гнатюка)

Під час оцінювання проектів журі звертало увагу на 3 основні критерії: новизна, масштабованість (розмір аудиторії, на яку розраховано розробку), стан готовності до впровадження.

Генеральний директор зазначила, що цього року ми проводили конкурс стартапів уже втретє й отримали найбільшу кількість заявок за весь час. На участь у конкурсі було подано 240 заявок, з яких найбільше від вишів – 165. «Наступного року ми плануємо розширити можливість брати участь у конкурсі й для приватних підприємців-розробників», – розповіла Дар'я Чайка. Вона ознайомила присутніх з працями, які привернули чимало уваги. Зокрема, з розробленням столичних школярів та студентів «Вічна канцелярія». Створений ними блокнот не пошкоджується, не намокає і всі зроблені в ньому записи можна стерти звичайним ластиком. До нього в комплекті йде олівець, що ніколи не закінчується. Він виготовлений з металу, який окислюється під час взаємодії з папером і залишає слід. Написи такими олівцем стираються ластиком.

Далі вона представила розроблення учня з Закарпаття, з яким він переміг на Міжнародній олімпіаді з екології в Кенії. Йдеться про створення паперу з опалого листя. За словами юного винахідника, його винахід вже можна запускати в серійне виробництво. Для переробки підходить фактично будь-яке листя, щоб отримати целюлозу, його треба відварити в розчині натрію. А з відходів можна буде виробляти паливні брикети та навіть добрива.

ЗАКОРДОННІ ВІДРЯДЖЕННЯ ВЧИТЕЛІВ

За матеріалами

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 20 від 21 травня
2018 р., с. 4;

- офіційного веб-сайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/upershe-derzhava-zabezpechit-vidryadzhennya-ychitelyam-yaki-provoditimut-richne-ocinyuvannya-ta-dpa-dlya-ukrayinskih-shkolyariv-za-kordonom-vidileno-ponad-2-mln-grn-rishennya-uryadu>

До Міжнародної української школи зараховано 3 тис. 326 екстернів, близько тисячі дітей, зокрема із віддалених країн світу, проходять річне оцінювання в режимі on-line, а державну підсумкову атестацію на території України.

2 тис. 325 українських дітей планують проходити річне оцінювання та державну підсумкову атестацію (ДПА) на територіях країн проживання. Держава вперше забезпечить повний обсяг коштів – 2 млн. 137 тис. грн, потрібний для закордонних відряджень вчителів, які прийматимуть у дітей ці экзамени. Необхідну для цього постанову було прийнято 16 травня 2018 року під час засідання Уряду.

Міністр освіти і науки України Лілія Гриневич зазначила: «Ми поступово рухаємося у напрямку ґрунтовнішої системної підтримки навчання наших дітей за межами України. Саме тому МОН вирішило перекинути частину коштів з програми, яка спрямована на підтримку міжнародної діяльності МОН, та вперше забезпечити повноцінну можливість провести річне оцінювання та ДПА для українських школярів за кордоном. Ми вдячні, що Уряд підтримав нас у цьому рішенні».

У 4, 9, 11 класах учні мають обов'язково пройти Державну підсумкову атестацію для отримання документа про освіту.

На [сайті Міністерства освіти і науки України розміщено проект Державного стандарту з української мови як іноземної](#). Документ містить вимоги України до рівня володіння українською мовою осіб, для яких вона не є материнською (першою).

ВПРОВАДЖЕННЯ В ЖИТТЯ ПРОЕКТУ «КОМПОЛА»

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 18-19 від 14 травня
2018 р., с. 7;

- офіційного веб-сайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/oprilyudneno-spisok-z-200-shkil-yakim-vstanovlyat-komposter-dlya-pererobki-harchovih-vidhodiv-z-yidalen>,
<https://mon.gov.ua/ua/mediagallery/ogolos-hennya-rezultativ-eko-osvitnogo-konkursu-kompola>

Під час спільного заходу Міністра освіти і науки України Лілії Гриневич з Міністром екології та природних ресурсів України Остапом Семерак 3 травня 2018 року, в гімназії біотехнологій №177 м. Києва міністри оголосили про результати еко-освітнього конкурсу «Компола», а також поспілкувались зі старшокласниками. За результатами конкурсу, у 200 з 400 шкіл, які подавалися на конкурс, буде встановлено компостер для переробки харчових відходів.

«Діти важливі – це основне повідомлення, яке ми хочемо донести сьогодні. Свого часу у Великобританії саме запровадження навчання школярів сортуванню сміття дозволило зробити позитивне зрушення у тому, як усе доросле населення поведилося з відходами. До цього ні широкі публічні кампанії, ні впровадження штрафів помітних змін не давало. Сьогодні завдяки проекту «Компола» 200 шкіл отримають компостер для переробки харчових відходів – це ще один крок до впровадження здорових практик відповідального споживання у життя нашої країни», – зазначила Лілія Гриневич.

Проект було започатковано київськими школярами Микитою Шульгою та Софією-Христіною Борисюк і успішно реалізовано у 32 навчальних закладах у різних куточках України. Він спрямований на підвищення рівня екологічної освіти та залучення молоді до практичних навичок сталого розвитку та споживання

Остап Семерак зазначив: «Екологічна освіта може змінити майбутнє. Старшокласники, з якими ми сьогодні зустрічалися, точно люди майбутнього. Вони глибоко розбираються в екологічних проблемах. Часом ловив себе на думці, що спілкуюсь з вузькопрофільними фахівцями. Ці діти житимуть в іншому світі, де найціннішими ресурсами будуть не нафта і газ, а вода і повітря». Міністр закликала школярів бути свідомими і вже сьогодні берегти природні багатства світу.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС «ВЧИТЕЛЬ РОКУ»

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України» № 20 від 21 травня 2018 р., с. 4;

- офіційного веб-сайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/uryad-pidvishiv-rozmir-premij-dlya-peremozhciv-i-laureativ-konkursu-uchitel-roku-voni-stanovitimut-blizko-11-18-tis-griven>

- офіційного веб-порталу Верховної Ради України:

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/370-2018-п>

Під час засідання 16 травня 2018 року Кабінет Міністрів України затвердив зміни до Положення про Всеукраїнський конкурс «Учитель року». В якому зазначено, що уряд збільшив розмір премії для переможців і лауреатів цього конкурсу узгодивши його з мінімальним розміром заробітної плати.

Зміни, зокрема, передбачають:

– сума винагороди тепер становитиме для переможців п'ять мінімальних заробітних плат, а для лауреатів – чотири (за друге місце) і три (за третє місце). Збільшені премії отримають переможці та лауреати 2019 року.

– участь в конкурсі зможуть брати педпрацівники закладів професійної (професійно-технічної освіти), які також читають загальноосвітні предмети

– конкурс проводиться щороку у три тури:

- проведення першого туру конкурсу за зональним принципом, щоб прибрати зайві бюрократичні процедури для участі вчителів з об'єднаних територіальних громад. Органи управління освітою ОДА зможуть визначати місця (зони) проведення першого туру з урахуванням результатів реєстрації учасників. Це забезпечить рівні умови для педпрацівників закладів освіти як районного підпорядкування, так і ОТГ. Кількість учасників першого туру в одній зоні не може бути меншою ніж три особи в кожній номінації;
- другий, регіональний – в Автономній Республіці Крим, областях, мм. Києві і Севастополі;
- третій, всеукраїнський та ін.

Міністр освіти і науки Лілія Гриневич зазначила: «Наше завдання – зробити професію вчителя престижнішою. Участь та перемога у подібних конкурсах – це можливість вчителю проявити себе, і вона має відповідно підтримуватись державою. Навіть після цього підняття розмір премії залишається недостатньо високим, враховуючи скільки сил учителю потрібно витратити на підготовку та участь у конкурсі. Однак, це значний крок вперед, премії зростають більш ніж у 3 рази».

В Положенні також зазначено, що фінансові витрати на підготовку і проведення першого і другого турів конкурсу здійснюються за рахунок місцевих бюджетів, на організацію третього туру та забезпечення нагородження переможців, лауреатів, дипломантів, учасників – за рахунок коштів державного бюджету.

ОСТАННІЙ МОДУЛЬ ОНЛАЙН-КУРСУ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 20 від 21 травня
2018 р., с. 4;

- офіційного веб-сайту МОН України:
[https://mon.gov.ua/ua/news/onlajn-kurs-
dlya-vчителiv-na-platformi-edera-vidkrito-
vsi-moduli](https://mon.gov.ua/ua/news/onlajn-kurs-dlya-vчителiv-na-platformi-edera-vidkrito-vsi-moduli)

Для вчителів початкової школи на платформі EdEra відкрито останній модуль онлайн-курсу, який присвячений інклюзивній освіті. Модуль розроблено з урахуванням побажань учителів, і за результатами моніторингу впровадження курсу частина лекцій подана в текстовому форматі. На сайті у вільному доступі можна переглянути всі модулі курсу:

1. Загальний огляд
2. Організація класу
3. Інтегроване навчання
4. Методики викладання у 1 класі
5. Нейропсихологія
6. Інклюзивна освіта

Курс є обов'язковим для вчителів, які навчатимуть першокласників з 1 вересня 2018 року, і складається з дистанційного курсу та трьох очних сесій. Загалом на курс зареєструвалось понад 120 тис слухачів.

Після проходження останнього модулю слухачам потрібно буде скласти іспит. Усі, хто за результатами поточного, модульного та підсумкового контролю наберуть понад 60% результату, отримають безкоштовний електронний сертифікат.

Онлайн-курс буде відкритим завжди, і кожен, хто захоче пройти його вперше чи повторно – зможе це зробити будь-коли. Зареєструватися на курс та переглянути всі матеріали можна за посиланням: ed-era.com/nus.

НЕЙРОПСИХОЛОГІЯ ОНЛАЙН-КУРС

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України» № 18-19 від 14 травня 2018 р., с. 12-13;

- офіційного веб-сайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/liliya-grinevich-na-onlajn-kursi-dlya-vchiteliv-pochatkovoyi-shkoli-vidkrito-novij-modul-pro-ikovi-osoblivosti-psihologiyi-ditej>

<http://nus.org.ua/news/v-onlajn-kursi-dlya-vchyteliv-nush-vidkryvsya-modul-z-nejropsyhologiyi/>

Міністр освіти і науки України Лілія Гриневич 24 квітня 2018 року під час селекторної наради з головами та заступниками голів обласних та Київської міської державних адміністрацій зазначила, що у межах онлайн-курсу відкрито модуль про вікові особливості нейропсихології дітей. Курс обов'язково мають пройти всі вчителі, які набиратимуть 1-й клас у 2018 році.

Також у вільному доступі зможуть переглянути не лише 123 тис. 189 осіб, що вирішили зареєструватися на курс, а й усі бажаючі на відповідній сторінці у YouTube.

Лілія Гриневич наголосила, що враховуючи високий суспільний інтерес до курсу, було навіть вирішено одразу залити його не лише на сайт курсу (де для перегляду модулю спочатку потрібно зареєструватись та пройти інші розділи), а й на YouTube».

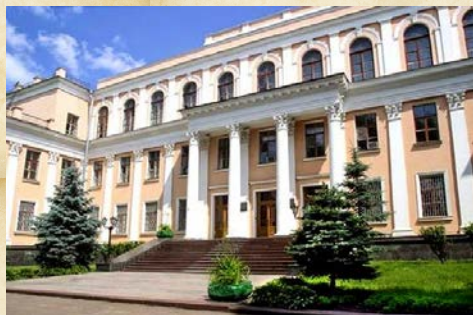
Керівник студії онлайн-освіти EdEra Ілля Філіпов на своїй Facebook-сторінці розповів: «У цьому модулі ми говоримо про роботу мозку дитини, про сприйняття, уяву, пам'ять, мову, мислення дитини, про конкретні приклади і вправи для того, щоб дитина вчилася із задоволенням, концентрувалася, підтримувала стійку увагу, вчасно відпочивала. Автори і лектор модулю, Оксана Шльонська і Катерина Сумарева, – практикуючі фахівці-психологи, які щодня працюють з дітьми. У модулі 10 відео з теорією і практикою, з живою зйомкою і реальними прикладами, додаткові матеріали, тести і форум для обговорення. Все повністю безкоштовно».

За словами Міністра, слухачі курс оцінюють як корисний, своєчасний, практичний, доступно викладений. Більшість вчителів повідомляють, що одразу практикують вивчене під час курсу у своїх нинішніх класах, методики і підходи дітям дуже подобаються. Серед побажань – давати більше практичних відео, знятих під час реальних уроків, щоб дивитися, як методики використовуються в класі на практиці. Із 123 тис зареєстрованих слухачів лише 22 тисячі учителів початкової школи мусять проходити курс обов'язково. Отже понад 100 тис. слухачів зареєстровані та проходять курс з власної ініціативи. 87 тис. 413 слухачів вже повністю пройшли два перші модулі курсу, а 11 тис. 427 осіб завершили 3 модуль».

Лекції модулю можна переглянути за посиланням:
https://www.youtube.com/playlist?list=PL_zDp5rG6HqvNcunWoR3uIMyc3Bvvd5qq.

ПРОЗОРИСТЬ РОБОТИ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України» № 18-19 від 14 травня 2018 р., с. 2;
- офіційного веб-сайту МОН України:
<https://mon.gov.ua/ua/news/vidteper-vishi-povinni-publikuvati-na-svoyih-sajtah-osvitni-programi-ta-yih-komponenti-nakaz-mon>

Наказом МОН України від 19.03.2018 р. №253 «Про внесення змін до наказу МОН від 30 жовтня 2017 р. №1432», який вже пройшов реєстрацію у Мін'юсті й опублікований в «Офіційному віснику України» передбачено: заклади вищої освіти мають розміщувати на своїх сайтах освітні програми, які в них реалізуються та освітні компоненти, що входять до неї. Окремо заклади вищої освіти повинні повідомити МОН про перелік освітніх програм, започаткованих у межах ліцензованої спеціальності.

Директор департаменту атестації кадрів вищої кваліфікації та ліцензування МОН Андрій Шевцов зазначив, що ми впроваджуємо ще один механізм для забезпечення прозорості роботи закладів вищої освіти. За його словами обов'язкове оприлюднення на сайтах освітніх програм та їх компонентів, наприклад, дасть змогу абітурієнтам під час вибору вишів для вступу попередньо ознайомитися із програмами та порівняти, що пропонують різні заклади».

У документі передбачено, що на підставі чинних сертифікатів про акредитацію спеціальностей освітні програми ЗВО, які реалізуються ними на бакалаврському, магістерському рівнях вищої освіти й ОКР «молодший спеціаліст», визнаються акредитованими до 1 березня 2019 року.

